

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 10Csp/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819200366
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zajacová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3819200366.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prievidzi sudkyňou JUDr. Katarínou Zajacovou v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO 35 724 803, zastúpený advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843 proti žalovanému Q. J., nar. X.X.XXXX, bytom U., A. XXX/X, o zaplatenie sumy 246,80 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Stranám sporu nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 246,80 eur s príslušenstvom na základe zmluvy o kreditnej karte zo dňa 14.1.2015 uzavretej so SLSP, a.s., ktorá predstavovala nesplatený spotrebiteľský revolvingový úver, ktorý riadne a včas nesplácal. Súčasne voči nemu uplatnil ako príslušenstvo úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 246,80 eur od 22.5.2018 do zaplatenia.

2. Na trovách konania uplatnil zaplatený súdny poplatok zo žaloby v sume 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia.

3. Žalovaný zostal v súdnom konaní nečinný. Na svoju obranu nepredložil a neoznačil žiadne dôkazy. Nevyužil prostriedky procesnej obrany podľa § 149 CSP. Na pojednávanie sa neustanovil. Predvolanie na pojednávanie v mieste bydliska uvedenom v REGOB neprevzal. Súd pri doručovaní žaloby a ostatných súdnych písomností žalovanému postupoval podľa § 116 ods. 1, 2, 3 a § 106 ods. 1 písm a/ CSP.

4. Strany sporu sa na pojednávanie neustanovili, z dôležitého dôvodu ho odročit' nežiadali, preto súd v súlade s ust. § 180 CSP vo veci konal a rozhodol v ich neprítomnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením zmluvy o kreditnej karte zo dňa 14.1.2015 vrátane prijatia návrhu na uzavretie zmluvy žalovaným zo dňa 14.1.2015, VOP SLSP, a.s. z čl. 20 až 30 spisu, Sadzobníka SLSP, a.s. pre fyzické osoby nepodnikateľov z čl. 31 až 43 spisu, výzvy SLSP, a.s. zo dňa 13.5.2016, oznámenia o postúpení pohľadávky žalobcovi zo dňa 21.5.2018, predžalobnej výzvy zo dňa 20.11.2018, výpovede zmluvy o kreditnej karte zo dňa 12.4.2016, písomného vyjadrenie žalobcu vo veci zo dňa 4.11.2019 a 22.1.2020, ostatných listinných dôkazov v spise založených a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Dňa 14.1.2015 SLSP, a.s. a žalovaný uzavreli zmluvu o kreditnej karte, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského revolvingového úveru žalovanému vo forme kreditnej karty s celkovým úverovým rámcom 300,- eur. V závislosti od výšky čerpaného úveru bol v zmluve uvedený aj príslušný ročný zmluvný úrok v percentuálnom vyjadrení, výška minimálnej splátky podľa výšky schváleného celkového úverového rámca. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 10,05% a priemerná RPMN 24,28%. Úver bol splatný v 12 mesačných splátkach. Celkom bol žalovaný povinný zaplatiť sumu 357,59 eur. Denný hotovostný limit, denný bezhotovostný limit, denný limit pre platby cez internet predstavoval sumu 300,- eur. Dňa 12.4.2016 SLSP, a.s. žalovanému oznámila zníženie celkového úverového rámca na nulu a výpoveď zmluvy o kreditnej karte z dôvodu dlhodobého omeškania so splácaním úveru. Dňa 13.5.2016 SLSP, a.s. adresovala žalovanému výzvu o tom, že je v omeškaní so splácaním úveru ku dňu 30.4.2016 v sume 284,57 eur a vyzvala ho, aby dlžnú sumu zaplatil v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Žalobca do spisu nezaložil doklad o tom, že výzvu zo dňa 13.5.2016 žalovanému odoslal. Z VOP SLSP, a.s., z článku 6., bodu 6.3 vyplýva, že banka zasiela písomnosti vo forme obyčajnej listovej zásielky v prípade, že doručovanie písomností klientovi zabezpečuje poštou.

7. Dňa 21.5.2018 SLSP, a.s. pohľadávku voči žalovanému postúpila zmluvou o postúpení pohľadávok žalobcovi. Postúpenie pohľadávky banka žalovanému oznámila dňa 21.5.2018. Dňa 20.11.2018 žalobca žalovaného vyzval na zaplatenie nesplateného úveru v sume 246,80 eur spolu s príslušenstvom najneskôr do 27.11.2018. Žalovaný na predžalobnú výzvu nereagoval.

8. Žalobca k postupu banky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách poukázal na to, že jeho právny predchodca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ukladá ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Zastával názor, že ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Aj podľa dôvodovej správy bol hlavným účelom predmetného ustanovenia prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 02.05.2017, sp. zn. 19Co/2/2016, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.03.2016, sp. zn. 12Co/223/2015, ďalšie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/11/2015 zo dňa 25.08.2016, sp. zn. 9Co/145/2015 zo dňa 05.10.2016, sp. zn. 11Co/206/2015 zo dňa 05.10.2016. Nesúhlasil s tým, že by predmetné ustanovenie spôsobovalo nevyvážené. Zastával názor, že aj prípadné porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 92 ods. 8 nemožno spojiť s občianskoprávnym následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže norma obsiahnutá v § 92 ods. 8, nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovanému, ale administratívnu zodpovednosť postihnutelnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 Zákona o bankách. V tejto súvislosti poukázal na názor doc. JUDr. Kristiána Csacha, PhD., LL.M. publikovaný v časopise Súkromné právo č. 1/2015, podľa ktorého "účelom § 92 Zákona o bankách je úprava výnimiek z bankového tajomstva. Ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nehovorí nič o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávky, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Hlavný účel § 92 Zákona o bankách bol aj podľa dôvodovej správy prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Vzhľadom na uvedené navrhuje vykladať vzťah medzi bankovým tajomstvom a platnosťou postúpenia pohľadávky tak, ako to urobil český najvyšší súd, resp. nemecký Spolkový súdny dvor, a to, že porušenie bankového tajomstva vrátane porušenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevedie k súkromnoprávnej sankcii v podobe neplatnosti postúpenia, ale k sankciám, predpokladaným Zákonom o bankách."

9. Konštatoval, že z vyššie uvedeného vyplýva, že doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. To znamená, že ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie, nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 Občianskeho zákonníka. S nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo Zákona o bankách. S nedoručením takejto výzvy teda nemôže byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, ale len sankcie vyplývajúce zo zákona, konkrétne zodpovednosť banky v zmysle ust. § 50 ods. 1 Zákona o bankách.

10. Zmluva o kreditnej karte zo dňa 14.1.2015 bola medzi SLSP, a.s. a žalovaným uzavretá podľa príslušných ustanovení Zákona č. 258/2001 Z.z., o spotrebiteľských úveroch, v znení neskorších predpisov. Tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

11. Na účely tohto zákona sa spotrebiteľským úverom rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom (§ 2, písm. a/, b/ citovaného zákona). Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru (§ 2, písm. c/ citovaného zákona).

12. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

13. Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

14. Podľa § 528 ods. 2 Občianskeho zákonníka, postupca je povinný odovzdať postupníkovi všetky doklady a poskytnúť všetky potrebné informácie, ktoré sa týkajú postúpenej pohľadávky.

15. Podľa § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16. Zhodnotením skutkového stavu dospel súd k právnomu názoru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná.

17. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že dňa 14.1.2015 SLSP, a.s. a žalovaný uzavreli zmluvu o kreditnej karte, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského revolvingového úveru žalovanému vo forme kreditnej karty s celkovým úverovým rámcom 300,- eur. V závislosti od výšky čerpaného úveru bol v zmluve uvedený aj príslušný ročný zmluvný úrok v percentuálnom vyjadrení, výška minimálnej splátky podľa výšky schváleného celkového úverového rámca. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 10,05% a priemerná RPMN 24,28%. Úver bol splatný v 12 mesačných splátkach. Celkom bol žalovaný povinný zaplatiť sumu 357,59 eur. Denný hotovostný limit, denný bezhotovostný limit, denný limit pre platby cez internet predstavoval sumu 300,- eur. Dňa 12.4.2016 SLSP, a.s. žalovanému oznámila zníženie celkového úverového rámca na nulu a výpoveď zmluvy o kreditnej karte z dôvodu dlhodobého omeškania so splácaním úveru. Dňa 13.5.2016 SLSP, a.s. adresovala žalovanému výzvu o tom, že je v omeškaní so splácaním úveru ku dňu 30.4.2016 v sume 284,57 eur a vyzvala ho, aby dlžnú sumu zaplatil v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Žalobca do spisu nezaložil doklad o tom, že výzvu zo dňa 13.5.2016 žalovanému odoslal. Z VOP SLSP, a.s., z článku 6., bodu 6.3 vyplýva, že banka zasiela písomnosti vo forme obvyčajnej listovej zásielky v prípade, že doručovanie písomností klientovi zabezpečuje poštou.

18. Dňa 21.5.2018 SLSP, a.s. pohľadávku voči žalovanému postúpila zmluvou o postúpení pohľadávok žalobcovi. Postúpenie pohľadávky banka žalovanému oznámila dňa 21.5.2018. Dňa 20.11.2018 žalobca žalovaného vyzval na zaplatenie nesplateného úveru v sume 246,80 eur spolu s príslušenstvom najneskôr do 27.11.2018. Žalovaný na predžalobnú výzvu nereagoval.

19. Hoci žalobca preukázal, že jeho právny predchodca, SLSP, a.s. pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok so žalobcom dňa 13.5.2016 adresovala žalovanému výzvu o tom, že je v omeškaní so splácaním úveru ku dňu 30.4.2016 v sume 284,57 eur a vyzvala ho, aby dlžnú sumu zaplatil v lehote 15 dní od doručenia výzvy, nepreukázal, že predmetná výzva bola žalovanému aj odoslaná.

20. V prejednávanej veci žalobca odvodil svoje právo na zaplatenie žalovanej sumy zo zmluvy o kreditnej karte dňa 14.1.2015, ktorú žalovaný uzatvoril so SLSP, a.s., ktorá je bankou podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Pohľadávku voči žalovanému žalobca nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.5.2018. Postúpenie pohľadávky je upravené v cit. ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka V danom prípade SLSP, a.s. ako banka a pôvodný veriteľ pri postúpení pohľadávky na inú osobu sa musí riadiť okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka aj ust. § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z.. Pokiaľ nie je dodržaný postup uvedený v tomto ustanovení zákona, nie sú splnené podmienky pre postúpenie pohľadávky banky nebankovému subjektu. Ak tak banka napriek tomu urobí, takéto postúpenie je svojím obsahom a účelom v rozpore so zákonom a je neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Aktívnou legitímáciou v súdnom konaní sa rozumie také hmotnoprávne postavenie navrhovateľa, z ktorého mu vyplýva procesné právo hmotnoprávny nárok uplatňovať. Súd je povinný v každom súdnom konaní preskúmať vecnú legitímáciu strany sporu, či už aktívnu alebo pasívnu. V danej veci žalobca pohľadávku nadobudol postúpením od banky. Bolo jeho povinnosťou preukázať splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, čo je predpokladom preukázania aktívnej vecnej legitímácie. Žalobca nepreukázal odoslanie zaslanie výzvy zo dňa 13.5.2016 žalovanému podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ktorý predpokladá, aby výzva bola písomná a veriteľ sa musí aspoň pokúsiť o jej zaslanie dlžníkovi na jeho poslednú známu adresu, a to napr. poštovým podacím lístkom alebo doručenkou. Vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal odoslanie výzvy zo dňa zo dňa 13.5.2016 žalovanému, súd bol toho názoru, že právny predchodca žalobcu nedodrжал postup vyplývajúci mu z cit. ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách pre postúpenie pohľadávky voči žalovanému žalobcovi. Potom je uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 21.5.2018 podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná pre rozpor so zákonom. Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca nadobudol platne pohľadávku Slovenskej sporiteľne, a.s. voči žalovanému zo zmluvy o kreditnej karte zo dňa 14.1.2015, súd jeho žalobu ako nedôvodnú zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie. Vecnou stránkou sporu sa ďalej nezaoberal.

21. V prejednávanej veci súd prvej inštancie svoj právny názor vyslovil v súlade s ustálenou súdnou praxou rešpektujúc právny názor NS SR vyslovený v uznesení č.k. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.4.2018, podľa ktorého "v zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách mal zákonodarca úpravou § 92 ods. 8 ZoB na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priechilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou. Podľa názoru dovolacieho súdu v danej veci kardinálnym právnym problémom je otázka platnosti či neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa § 39 OZ. Teda, či podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou (žalobca) podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok, alebo v prípade ich nedodržania prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia. Rozhodujúcou okolnosťou v prejednanom prípade je v prvom rade vo všeobecnosti fakt, ktorý nemožno opomíňať, že sa jedná o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné

zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta ZoB), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevylučuje. V prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Dovolací súd uzavrel, že následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia, musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť."

22. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca vo veci nebol úspešný, preto mu nárok na náhradu trov konania nevznikol. Žalovanému ako úspešnej strane sporu žiadne trovy nevznikli, preto súd stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti.